

Białystok, 28.10.2024

Prof. dr hab. Marcin Moniuszko

Kierownik

Kliniki Alergologii i Chorób Wewnętrznych

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

**Opinia w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne
Panu Dr. n. med. Jakubowi Wrońskiemu**

Przebieg kariery zawodowej

Dr n. med. Jakub Wroński uzyskał dyplom lekarza w roku 2014 na I Wydziale Lekarskim Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W roku 2020 Habilitant otrzymał stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne. Od roku 2015 do chwili obecnej Doktor Wroński pracuje w Klinice Reumatologii, Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji w Warszawie

Ogólna ocena dorobku naukowego

Pan Dr Jakub Wroński posiada istotny dorobek naukowy, który spełnia ustawowe i zwyczajowe oczekiwania wobec kandydatów do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Obejmuje on między 23 publikacje naukowe, spośród których w 15 jest pierwszym autorem lub autorem korespondencyjnym. Ogółem, sumaryczna punktacja czasopism, w których publikował dotąd Kandydatka wynosi $IF = 75.2$ oraz 1970 (wg listy ministerialnej). Prace Habilitanta były do 27.12.2023 cytowane 99 razy, a wartość indeksu Hirscha dla jego publikacji wynosi 6 (wg Web of Science).

Ocena osiągnięcia naukowego będącego podstawą złożonego wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego

Habilitant nadał swojemu osiągnięciu tytuł **„Immunogenność i znaczenie szczepień ochronnych u pacjentów z autoimmunologicznymi zapalnymi chorobami reumatologicznymi”**

Osiągnięcie obejmuje cykl powiązanych tematycznie 4 publikacji (3 oryginalnych oraz 1 poglądowej) o sumarycznym wskaźniku $IF = 27,3$ i liczbie punktów $MEiN = 520$.

Prezentację swojego cyklu publikacyjnego Habilitant rozpoczyna od pracy oryginalnej: **Wroński J, Jaszczyk B, Roszkowski L, Felis-Giemza A, Bonek K, Kornatka A, Plebańczyk M, Burakowski T, Lisowska B, Kwiatkowska B, Maśliński W, Wisłowska M, Massalska M, Ciechomska M, Kuca-Warnawin E. Humoral and cellular immunogenicity of COVID-19 booster dose vaccination in inflammatory arthritis patients opublikowanej w Front. Immunol. 2022 (Impact Factor: 7,3, punkty MNiE: 140 pkt.).** W pracy tej Habilitant jest

pierwszym współautorem oraz autorem korespondencyjnym odpowiedzialnym za koncepcję i metodologię badania, rekrutację pacjentów i zbieranie danych, stworzenie bazy danych i analizę statystyczną, interpretację danych oraz napisanie manuskryptu.

W ww. pracy Habilitant wraz ze współautorami potwierdzili konieczność stosowania dawek przypominających COVID-19 u pacjentów z zapalnymi chorobami stawów stwierdzając jednak, że u pacjentów z zapaleniami stawów odpowiedź immunologiczna po podaniu szczepionki przypominającej przeciwko COVID-19 jest słabsza w porównaniu do osób zdrowych. Obserwacja ta skłoniła Habilitanta do wyrażenia potrzeby ewentualnego zalecenia stosowania kolejnych dawek przypominających szczepionki przeciwko COVID-19 u pacjentów z zapalnymi chorobami stawów.

Temat ten znalazł swoje rozwinięcie w kolejnej pozycji cyklu publikacyjnego:

Wroński J, Jaszczyk B, Roszkowski L, Felis-Giemza A, Bonek K, Kornatka A, Plebańczyk M, Burakowski T, Lisowska B, Kwiatkowska B, Maśliński W, Wisłowska M, Massalska M, Kuca-Warnawin E, Ciechomska M. The Kinetics of Humoral and Cellular Responses after the Booster Dose of COVID-19 Vaccine in Inflammatory Arthritis Patients. Viruses. 2023, 15:620. To praca oryginalna z Impact Factor: 4,7 i punktacji MNiE równej 100. Habilitant jest w niej pierwszym autorem oraz autorem korespondencyjnym odpowiedzialnym za koncepcję i metodologię badania, rekrutację pacjentów i zbieranie danych, stworzenie bazy danych i analizę statystyczną, interpretację danych oraz napisanie manuskryptu.

Tym razem Habilitant wraz z zespołem współautorów szczegółowo ocenił kinetykę odpowiedzi humoralnej i komórkowej u pacjentów z zapalnymi chorobami stawów po podaniu dawki przypominającej szczepienia przeciw COVID-19. Co ważne, w pracy tej wykazano upośledzoną kinetykę odpowiedzi poszczepiennej po podaniu dawki przypominającej szczepionki przeciwko COVID-19, co w przypadku odpowiedzi komórkowej nie pozwalało na utrzymanie efektu szczepionki dłużej niż 6 miesięcy. Ponownie Autor/-rzy postulują, że u pacjentów z zapaleniami stawów zasadne mogłyby być częstsze niż w przypadku osób zdrowych, szczepienia kolejnymi dawkami przypominającymi.

Kolejną pozycją osiągnięcia naukowego jest praca przeglądowa:

Wroński J, Ciechomska M, Kuca-Warnawin E. Impact of methotrexate treatment on vaccines immunogenicity in adult rheumatological patients – Lessons learned from the COVID-19 pandemic opublikowana w Biomed Pharmacother. 2023 (Impact Factor: 7,5, punkty MNiE: 140 pkt.). W tej pracy doktor Wroński jest pierwszym autorem oraz autorem korespondencyjnym, odpowiedzialnym za koncepcję publikacji, przegląd literaturowy i interpretację danych oraz napisanie manuskryptu.

Praca ta stanowi podsumowanie wpływu metotreksatu na zmniejszenie immunogenności szczepień w przebiegu różnych chorób zapalnych stawów, co jednak w większości przypadków nie prowadzi do utraty skuteczności stosowanej szczepionki.

Cykl prac zamyka praca oryginalna:

Wroński J, Palej K, Stańczyk S, Łosoś M, Werońska-Tatara J, Stasiak M, Wysmolek M, Olech A, Felis-Giemza A. Do not leave your patients in the dark – using ACR and EULAR recommendations for vaccination in Polish adult patients with autoimmune inflammatory rheumatic diseases opublikowana w Vaccines, 2023, 11, 1854 - Impact Factor: 7,8, punkty MNiE: 140 pkt. Również w tej pracy Habilitant jest pierwszym autorem oraz autorem korespondencyjnym, odpowiedzialnym za koncepcję, metodologię oraz nadzór nad badaniem, rekrutację pacjentów i zbieranie danych, stworzenie bazy danych i analizę statystyczną, interpretację danych oraz napisanie manuskryptu.

Habilitant ocenił w tej pracy wykorzystanie zaleceń ACR i EULAR dotyczących szczepień wszystkimi dostępnymi lokalnie szczepionkami u pacjentów z zapalnymi chorobami stawów. Uwagę zwraca szczególnie krytyczna ocena Autora na temat świadomości pacjentów na temat szczepień, a także wyrażenie opinii, że za taki stan rzeczy odpowiadają nie tylko rozwiązania systemowe, ale też postawa samych lekarzy.

Podsumowując swoje cztery prace wykorzystane w prezentacji szczególnego osiągnięcia, Habilitant wykazuje między innymi, że szczepienia ochronne stanowią ważny element opieki nad pacjentami reumatologicznymi z uwagi na występujące u nich zwiększone ryzyko infekcyjne u pacjentów z AIIRD. Przeprowadzone badania pozwoliły szczegółowo określić dynamikę odpowiedzi poszczepiennej po dawce przypominającej szczepienia przeciw COVID-19 u pacjentów z AIIRD, również w zależności od stosowania wpływ różnych leków immunomodulujących. Autor konsekwentnie wyraża przekonanie, że wyniki jego prac

powinny wpłynąć na planowane w przyszłości uaktualnienia rekomendacji dotyczących zalecanych szczepień przeciw COVID-19 u pacjentów z autoimmunologicznymi zapalnymi chorobami reumatologicznymi. Autor nie ucieka też od smutnej konstatacji, że stan niewystarczającego wyszczepienia populacji pacjentów z ww. chorobami jest „spowodowany głównie zaniedbaniami po stronie lekarzy, którzy nie przekazują pacjentom zaleceń”.

Publikacje tworzące osiągnięcie naukowe mają dużą wartość merytoryczną, poruszają istotne klinicznie i społecznie zagadnienia, są spójne tematycznie dając tym samym wyraz konsekwencji Habilitanta w poznawaniu problematyki szczepień ochronnych w grupie pacjentów z autoimmunologicznymi zapalnymi chorobami reumatologicznymi. Zwraca uwagę bardzo praktyczny charakter wszystkich prac oraz ich publikacja w cieszących się dużą popularnością nie tylko w Polsce czasopismach naukowych o międzynarodowym zasięgu. Wnioski z prac Habilitanta mają spory potencjał wykorzystania przez gremia wpływające na kształt zaleceń dotyczących harmonogramu prowadzenia szczepień ochronnych w niektórych przynajmniej populacjach pacjentów.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Habilitant posiada także istotny dorobek poza opisanym powyżej szczególnym osiągnięciem, a obejmuje on między innymi prace dotyczące bezpieczeństwa stosowania leków biologicznych oraz nowych technik obrazowania w reumatologii.

Co ważne i warte docenienia, Habilitant prowadził i prowadzi aktywną naukowo i projektowo współpracę z innymi instytucjami naukowymi, m.in. Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, Instytutem Gruźlicy i Chorób Płuc, Państwowym Instytutem Medycznym MSWiA, Uniwersytet Jagiellońskim, Pomorskim Uniwersytetem Medycznym. Owocem tej współpracy są m.in. następujące publikacje:

Kaczyński T, Wroński J, Głuszko P et al. Salivary interleukin-6, interleukin-8, interleukin-17A and tumor necrosis factor- α levels in patients with periodontitis and rheumatoid arthritis. Cent Eur J Immunol, 2019, 44:269-276

Kaczyński T, Wroński J, Górski B et al. Ocena stanu przyzębia pacjentów z periodontitis i reumatoidalnym zapaleniem stawów, leczonych klasycznymi lekami modyfikującymi przebieg choroby. Mag Stomatol. 2019, 1:68-72

Kaczyński T, Wroński J, Głuszko P, Górski R. Link between rheumatoid arthritis and chronic periodontitis. Postepy Hig Med Dosw. 2018, 72: 69-80

Wroński J, Zielińska A, Głuszko P, Szolkowska M. Systemic vasculitis induced by schwannoma – paraneoplastic syndrome caused by the benign tumor. Am J Med. 2020, 133: e676-e677

Sabela J, Wroński J, Karakulska-Prystupiak E, et al. Rheumatological manifestations of chronic graft versus host disease - case series. Blood Cells Mol Dis. 2023, 98: 102709

Bonek K, Brożek-Mądry E, Wroński J et al. Combination Treatment of Locoregionally Aggressive Granulomatosis with Polyangiitis and Cranial Base Infiltration. Brain Sci. 2023, 13: 1140

Warte szczególnego podkreślenia jest zaangażowanie Habilitanta w pozyskiwanie środków zewnętrznych w ramach konkursów, czego najbardziej dobitnym przykładem jest niekomercyjny, finansowany przez ABM projekt pt. „Wieloośrodkowe, randomizowane, podwójnie zaślepienie badanie kliniczne oceniające skuteczność i bezpieczeństwo etanerceptu w porównaniu z placebo w leczeniu pacjentów z zespołem SAPHO”, gdzie Dr Wroński pełni rolę Kierownika. Badanie to jako pierwsze na świecie ma ocenić skuteczność i bezpieczeństwo leku biologicznego w chorobie rzadkiej jaką jest zespół SAPHO.

Habilitant ma też w swoim dorobku staż zagraniczny odbyty (w czasie studiów) w latach 2011 – 2012 w Cukurova Universitesi, w Adana w Turcji w ramach program LLP-ERASMUS

Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Habilitant prowadzi aktywną działalność dydaktyczną. Prowadził i prowadzi seminaria i ćwiczenia w zakresie reumatologii na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, wcześniej pracował dydaktycznie na Uczelni Warszawskiej.

Dowodem istotnego klinicznego zaangażowania Habilitanta jest fakt kierowania specjalizacjami lekarskimi oraz prowadzenie (lub kierowanie) licznymi badaniami klinicznymi. Kliniczne i naukowe doświadczenie Habilitanta jest wykorzystywane w aktywnej działalności

redakcyjnej i recenzenckiej w międzynarodowych czasopismach, np. *Vaccines*, *Clinical Rheumatology*, *Rheumatology International*. Dr Wroński jest także aktywnie zaangażowany w różne formy działalności popularyzującej naukę.

Podsumowanie

Reasumując, zarówno osiągnięcie naukowe, jak i pozostała aktywność badawcza Pana dr. n. med. Jakuba Wrońskiego jest bardzo wartościowa, zarówno pod względem naukowym, jak i klinicznym. Dorobek naukowy Habilitanta w bardzo istotny sposób wzbogaca nasze rozumienie immunogenności i znaczenia szczepień ochronnych u pacjentów z autoimmunologicznymi zapalnymi chorobami reumatologicznymi. Zakres podjętej tematyki badawczej jest spójny, a Habilitant w kolejnych pracach odpowiada na pytania powstałe w toku realizacji wcześniejszych badań. Cenne jest także efektywne zaangażowanie Habilitanta w pozyskiwanie środków zewnętrznych na badania naukowe, a także aktywna i udokumentowana licznymi publikacjami współpraca z innymi ośrodkami naukowymi.

Podsumowując wartościowy dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny Habilitanta, stwierdzam, że w pełni odpowiada on kryteriom opisanym w art. 219, Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018 r. (z późn. zm.). Jest mi miło przekazać pozytywną opinię na temat kandydatury dr. n. med. Jakuba Wrońskiego do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.